

1. NAMNET PÅ PRODUKTEN OCH FÖRETAGET

Produktnamn: Kompositcement CEM II/A-M (S-LL) 52,5 N

Användnings-område: Bindemedel i betong, bruk, spackel och puts

Leverantör: SCHWENK Sverige AB
Jörgen Kocksgatan 4
211 20 Malmö

Telefon: 040-31 75 50

Kontaktperson: Lars Hansson
lars.hansson@schwenk.se

Nödtelefon-nummer: AKUT :112 begär giftinformationscentralen
Icke-akut: Giftinformationscentralen tel 08-33 12 31; www.giftinformationscentralen.se

2. FARLIGA EGENSKAPER**Klassificering enligt CLP 1271/2008/EG:**

Eye Dam. 1; H318 Orsakar allvarliga ögonskador
Skin Irrit. 2, H315 Irriterar huden
STOT SE 3, H335 Kan orsaka irritation i luftvägarna (enstaka exponering)

Märkningsuppgifter enligt CLP 1271/2008/EG:**Signalord:****FARA****Faroangivelser:**

H315 Irriterar huden.
H318 Orsakar allvarliga ögonskador.
H335 Kan orsaka irritation i luftvägarna

**Skyddsangivelser –
- förebyggande**

P260 Andas inte in damm.
P280 Använd skyddshandskar, och skyddskläder, samt ögonskydd, eller ansiktsskydd

**Skyddsangivelser –
åtgärder**

P302+P352 VID HUDKONTAKT: Tvätta med mycket tvål och vatten
P304+P340 VID INANDNING: Flytta personen till frisk luft och se till att han eller hon vilar i en ställning som underlättar andningen.
P305+P351+338 VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter
Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja
P310 Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRALEN eller läkare.
P312 Vid obehag kontakta GIFTINFORMATIONSCENTRALEN eller läkare.
P333+P313 Vid hudirritation eller utslag: Sök läkarhjälp-
P362+364 Ta av nedstänkta kläder och tvätta dem innan de används igen.

Skyddsangivelser - avfall**P501** Innehållet lämnas till godkänd avfallsmottagare

Andra faror

För att minska risken för kromallergi är cementen kromatreducerad. Kromreduceringen anses vara effektiv i ca 6 månader.

När cement reagerar med vatten, vid t.ex tillverkning av betong eller murbruk, eller när cement blir fuktigt, bildas en stark alkalisk lösning som kan orsaka hud- och ögonirritation.

3. SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BETSTÅNDSDELAR

Ämne/Beredning: Kompositcement CEM II/A-M (S-LL) 52,5 N

Ämnesnamn	CAS-nr	EG-nummer	Halt	Faroangivelse/Riskklass
1. Portlandcementklinker	65997-15-1	266-043-4	> 80 %	H315, H318, H335
2. Masugnsslagg	65996-69-2	266-002-0	5-10%	-
3. Kalkfiller	-	-	5-10%	-

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

Inandning:	Omedelbart ut i frisk luft, vila. Om symtom kvarstår uppsök läkare.
Förtäring	Skölj munnen med mycket vatten och spotta ut sköljvattnet, Drick rikligt med vätska. Framkalla ej kräkning. Kontakta sjukhus eller läkare.
Hudkontakt:	Pulver: Borsta bort pulvret o h tvätta huden med två och vatten, Blöt massa: Tag av blöta kläder, tvätta huden med tvål och vatten. Om besvär Uppstår/kvarstår kontakta sjukhus eller läkare.
Kontakt med ögonen:	Gnid inte i ögonen. Skölj omedelbart med mycket vatten i minst minst 15 minuter. Håll ögonlocken brett isär. Om symptom kvarstår, uppsök läkare.

De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Inandning:	Upprepad inandning av cementdamm undre en längre period ökar risken för att utveckla lungsjukdomar.
Förtäring	Kan ge irritation/frätskador.
Hudkontakt:	Cement kan irritera hud som är fuktig efter långvarig kontakt och kan orsaka kontaktdermatit vid upprepad kontakt. Långvarig kontakt med våt cementbrännskador eftersom de utvecklas utan smärta.
Ögonstänk:	Våt och torr cement kan orsaka allvarliga ögonskador som kan bli permanenta.

Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Behandla beroende på syntomen, se ovan.

5. BRANDBESKÄMPNINGÅTGÄRDER

Släckmedel:	Produkten är ej brännbar.
Särskilda faror	Cement är ej brännbart eller explosivt och främjar eller underhåller inte förbränning av andra material.
Råd till brand bekämpningspersonal	Skyddsåtgärder vidtas med hänsyn till övrigt material på brandplatsen. .

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

Åtgärder för undvikande av personskada	Andas inte in damm. Undvik kontakt med produkten i ögon, på hud och kläder vid sanering.
Åtgärder för undvikande av miljöskador:	Undvik utsläpp till omgivningen. Förhindra spill/utsläpp till avlopp eller vattendrag.
Metoder och material för inneslutning och sanering:	Samla om möjligt upp spill i torrt tillstånd. Cementen bör sugas upp, använd utrustning som inte orsakar luftburen spridning. Mindre spill kan torkas upp mopning, våttorkning eller vattensprej/dimma och samla upp slammet. Cement som blandas med vatten hårdnar. Omhändertata förorenat material som avfall enligt punkt 13.

7. HANTERING OCH LAGRING

Hantering:	Undvik dammbildande hantering. Ät och drick inte under hanteringen, Använd personlig skyddsutrustning, se avsnitt 8. Arbetsplatsen ska ha nöddusch och möjligheter till ögonspolning
Lagring:	Förvaras oåtkomligt för barn. Bulkcement lagras i vattentäta silor, torrt, rent och skyddat från förorening. Fuktiga lagringsförhållanden kan leda till klumpbildning och försämra produktkvaliteten.
Specifik slutanvändning:	Bindemedel i betong, bruk, spackel och puts.
Kontroll av lösligt Cr(VI):	För att minska risken för kromallergi är cementen kromatreducerad. Effektiviteten hos det reducerande medlet minskar över tiden. Därför är cementsäcker och/eller leveransdokument försedda med uppgifter om förpackningsdatum och lämpliga lagringsförhållanden och lagringstider för att bäst bevara det reducerande medlets effekt och för att hålla halten lösligt krom (Vi) under 0,0002 % av den totala torrvikten bruksfärdig cement i enlighet med EN 196-10..

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERING/PERSONLIGT SKYDD

Kontrollparametrar:	Hygieniska gränsvärden enligt AFS 2015:7
Damm, oorganiskt inhalerbart Nivågränsvärde	Totalt 10 mg/m ³
Damm, oorganiskt respirabelt: Nivågränsvärde	Totalt 5 mg/m ³
Begränsning av exponering:	Punktutsug kan behövas om risk för inandning av cementdamm föreligger. Ät, drick eller rök inte under arbete med cement. Omedelbart efter arbete med cement eller cementinnehållande material tvätta huden eller duscha. Använd fuktgivande kräm. Ta av nedsänkta och kontaminerade kläder och skor och tvätta dem innan de används igen. Arbetsplatsen bör ha möjlighet till ögonspolning.
Andningsskydd:	Andningsskydd med filter P2 fasta partiklar bör användas i miljö där cementdamm förekommer samt vid slipning eller borring av härdad produkt.
Ögonskydd:	Använd tätslutande skyddsglasögon vid hantering av torr eller våt cement.
Hudskydd:	Skyddshandskar bör användas vid hantering av torr eller våt cement.

Använd bomullsfodrade täta, nötnings- och alkalihärdiga handskar, långarmade skyddskläder, stövlar och hudvårdsprodukter för att skydda huden från långvarig kontakt med våt cement.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

Allmän information

Finkornigt, strävt, dammande grått pulver. Ingen lukt.

Viktig information för hälsa, miljö och säkerhet

pH i brukslösning	13
Smältpunkt/frys punkt	> 1 250°C
Kompaktdensitet	3 100-3 200 kg/m ³
Skrymdensitet	1 000-1 500 kg/m ³
Löslighet	Något löslig i vatten

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

Reaktivitet	Cement reagerar med vatten och bildar kalciumhydroxid vilket ger högt pH (12,5-13,5) och hårdnar därefter. Hårdnad massan är inte reaktiv i normala miljöer.
Stabilitet:	Stabil under normala användnings- och lagringsförhållanden.
Oförenliga material:	Våt cement är basisk och oförenlig med syror, ammoniumsalter, aluminium och andra oädla metaller. Cement löser sig i fluorvätesyra och ger frätande kiseltetrafluoridgas. Okontrollerad användning av aluminiumpulver i våt cement bör undvikas eftersom vätgas bildas.
Farliga omvandlingsprodukter:	Inga

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

Inandning:	Slemhinnorna kan irriteras vid inandning av cementdamm
Förtäring	Irritation kan uppstå i mun och matstrupe.
Hudkontakt:	Långvarig kontakt kan tillsammans med vatten ge frätskador på oskyddad hud.
Ögonkontakt:	Cement eller cement blandad med vatten kan ge upphov till allvarliga ögonskador.

Specifik toxikologisk information finns ej för produkten eller ingående ämnen.

12. EKOLOGISK INFORMATION

Specifik ekotoxikologisk information finns ej för produkten.

Portlandcement

Toxicitet:	Produkten är inte miljöfarlig. Tester på Daphnia magna och Selemastrium coli har visat ringa toxikologisk effekt. Inga LC50- och EC50-värden har kunnat fastställas. Stora mängder cement i vatten kan dock höja pH-värdet och lan därmed vara giftigt för vattenlevande organismer under vissa betingelser.
-------------------	--

13. AVFALLSHANTERING

Avfall: Avfallet får ej slås ut i avloppet. Anlita avfallsentreprenör med erforderliga beslut.

Cement som passerat sin hållbarhetstid (och innehåller över 0,0002% lösligt krom V1) ska inte användas/säljas annat än för användning i kontrollerade och helt automatiserade processer eller ska återbehandlas med ett reduktionsmedel eller omhändertas som avfall.

Torra och använda rester eller torrspill kan återanvändas om krav på att undvika exponering för damm kan klaras och hållbarhetstiden inte gått ut.

Cement blandat med vatten härdas.

Föreslagna EWC-koder:
10 13 14 Betongavfall och betongslam
17 01 01 Betong

14. TRANSPORTINFORMATION

Kemikalien klassad som farligt gods: Ja Nej Ej bedömt

15. GÄLLANDE BESTÄMMELSER**Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö.**

Cement omfattas inte av registrering i Reach.

Saluföring och användning av cement är föremål för en begränsning av innehållet av lösligt krom VI (bil XVII:47)

Cement och beredningar som innehåller cement får inte användas eller släppas ut på marknaden, om de, när de hydratiserats, innehåller mer än 0,0002 % lösligt krom VI av cementens totala torrsvikt.

Om reduktionsmedel används skall förpackningar för cement och beredningar som innehåller cement vara märkta med uppgifter om förpackningsdatum samt om de lagringsförhållanden som är lämpliga och den lagringstid som är lämplig för att hålla mängden lösligt krom VI under gränsvärdet ovan. Detta skall dock inte gälla utsläppande på marknaden och användning i vissa processer där det inte finns någon möjlighet till hudkontakt med cement och dess beredningar. REACH (EG 907/2006 bilaga XVII:47)

Arbetsmiljö

Det är med vissa undantag förbjudet för minderåriga att arbeta med detta ämne. (AFS 2012:3 Bil.1)

Kemikaliesäkerhetsbedömning

Har inte utförts.

16. ANNAN INFORMATION**Faroangivelser i fulltext från avsnitt 3.2**

H315 – Irriterar huden.

H317 – Kan orsaka allergisk hudreaktion.

H318 – Orsakar allvarliga ögonskador.

H335 – Kan orsaka irritation i luftvägarna.

Övrigt

Kan användas som släckningsmedel vid kemikalie- eller metallbränder.

Revision

Denna version av säkerhetsdatabladet ersätter alla tidigare versioner.

Viktiga litteraturreferenser och källor för data

ESIS (European Chemical Substances Information System) <http://esis.jrc.ec.europa.eu/>